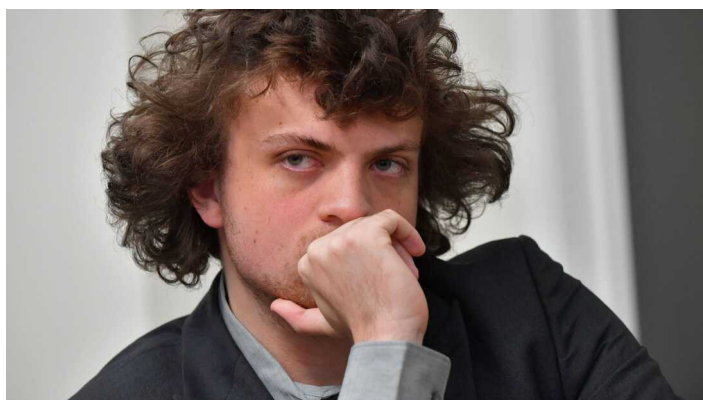

Vals spelen? Geen issue bij Eeuwig Schaak

De laatste tijd staat de media bol van het incident rond de Amerikaanse schaker Hans Niemann. Hij werd door Magnus Carlsen beschuldigd van vals spelen tijdens een schaaktoernooi in St. Louis en naar verluidt heeft hij bij on-line toernooien al talloze malen partij met vals spel gewonnen. Hoe doe je dat dan, vals spelen bij schaken? Wel, door je zetten niet zelf te bedenken, maar het te laten doen door een schaakcomputer of schaakprogramma. Bij on-line toernooien is dat een groot probleem. Je zit thuis (of ergens anders) achter de computer of mobiele telefoon en doet de zetten terwijl niemand je ziet. Niemand kan dan dus zien of je niet stiekem een schaakprogramma naast je hebt draaien dat de zetten voor je voorzegt. Op die manier vals spelen is simpel en lastig te controleren. Anders is het als je op een schaaktoernooi aanwezig bent en iedereen ziet wat je doet. Als je dan op een mobiele telefoon een schaakprogramma raadpleegt valt dat meteen op. Een manier die al eens is gebruikt is om een mobiele telefoon bij het toilet te leggen en na elke zet naar het toilet te gaan om even een schaakprogramma te raadplegen. Maar zo vaak naar de wc gaan valt ook op en dan val je ook al snel door de mand. Hoe Hans Niemann tegen Carlsen heeft gefraudeerd, gesteld dat hij dat heeft gedaan, weet eigenlijk niemand te vertellen. Het gerucht gaat dat hij gebruik zou hebben gemaakt van een “buttplug”, waarmee hij via zijn achterste signalen heeft doorgekregen. Het lijkt een slechte grap, maar die theorie wordt daadwerkelijk serieus geopperd. Niemann zelf ontkent uiteraard alles. Is Hans Niemann een hele gewiekste fraudeur of toch gewoon een hele sterke schaker, die in korte tijd van een subtopper in de Verenigde Staten een schaker van wereldtopniveau is geworden? En komen de goede zetten uit zijn hoofd of uit zijn kont? Vooralsnog is er nog niets met zekerheid over te zeggen.

Hans Niemann

Op clubniveau zijn schakers niet echt met deze kwestie bezig. Ook niet bij Eeuwig Schaak. Van vals spelen, op wat voor manier dan ook, is daar absoluut geen sprake. Een blik op de partijen is daarvoor voldoende. Die komen overduidelijk niet uit de computer, maar van menselijke ingevingen, met zo hier en daar wat fouten en mindere zetten. Dat hoort erbij, dat is menselijk. En tja, we zijn ook geen grootmeesters. In september en oktober zijn er vooral rapidpartijen gespeeld in Rucphen, waarover een apart klassement wordt opgemaakt, maar afgelopen week is gestart met de “normale” competitie, met partijen met een bedenktijd van 90 minuten per persoon per partij tot de 40e zet en daarna nog 15 minuten extra tijd voor de rest van de partij. De stand in de rapidcompetitie is een beetje onoverzichtelijk, omdat er nogal wat onderling verschil is het aantal gespeelde partijen. Het komt er in ieder geval op neer dat het nog alle kanten op kan en nog geen zinnig woord te zeggen is over wie die competitie straks gaat winnen. In de eerste ronde van de interne competitie wonnen beide favorieten Ad Bruijns en Kees van Hogeloon (van respectievelijk Wim Soeters en Patrick Heijnen), maar liet nieuwkomer Martin Wouters met een fraaie zege op John van Helden zien dat er met hem dit seizoen ook terdege rekening moet worden gehouden.

Een aantal leden van Eeuwig Schaak zijn ook actief in de KNSB clubcompetitie, zij het niet voor Eeuwig Schaak. Zo speelt Ted van Eck voor RSG en spelen Ad Bruijns, Kees van Hogeloon en Patrick Heijnen alle drie in het tweede team van De Pion. Dat ook hier de zetten van de mensen zelf komen en niet van een supersterk schaakprogramma blijkt wel uit het volgende partijfragment, afkomstig uit de wedstrijd tussen Spijkenisse 3 en De Pion 2.

Zwart is aan zet en kan met 28...Pd5xf4+ een dame winnen. Na 29.e3xf4,De7xe2 kan wit de dame niet terugnemen. Zowel wit als zwart zagen dit over het hoofd en er volgde 28...Lb4-d6? 29.Ta1xa5? (Nu levert Pxf4+ nog steeds een dame op!) 29...Ld6xf4? En nu is de kans verkeken. De partij zou later in remise eindigen. Schaken is mensenwerk en mensen zien soms wat over het hoofd. Ach, dat houdt het ook leuk...